

CERKVENI GLASNIK

Izhaja zadnji teden v mesecu ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO Posamezna številka stane 2 Din.

Spomini z romanja.

V dneh 12. do 18. avgusta smo poromali Slovenci in Hrvatje na Velehrad. V tem mestu sta stolovala naša slovanska apostola sv. Ciril in Metod, tu je bila stolnica sv. Metoda, ki je bil tu tudi l. 885. pokopan. V Velehradu je bilo središče nekdanje velike moravske države, glavno mesto kneza Rastislava, ki je poklical sv. brata na Moravsko oznanjevat sv. evangelij.

Na Velehradu so pač najlepši spomini za Slovane, posebno za katoliške Slovane. Tu je tekla zibelka katoliške vere za Slovane, pa tudi zibelka njih kulture. Od tu sta sv. apostola širila evangelij, tu sta ustanovila tudi svojo šolo, kjer sta slovanske mladeniče pripravljala na duhovniški poklic, tu sta podala Slovanom prve knjige, pisane v slovanskem jeziku.

Velehrad pomenja za Slovane cel program. Delo sv. bratov je Slovanom najlepši vzgled, kako morajo delati za svoj rod. Na Velehradu sta sv. Ciril in Metod delala na tem, da pridobita vso slovansko družino za Kristusovo cerkev, tu sta molila po vzgledu našega Gospoda, da bi bili vsi Slovani v enem hlevu in da bi vsi poslušali enega pastirja, da bi bili vsi udje edine, prave, apostolske, katoliške cerkve. V dobi, ko so njuju prijatelji s Focijem v Carigradu zavrgli edinost sv. cerkve, sta ona učila Slovane cerkvene ednosti v rimsko katoliški cerkvi. Pred vsem svetom sta priznala za svojega poglavarja, za poglavarja vse cerkve, rimskega papeža, kot Petrovega naslednika.

Tako sv. Ciril in Metod kažeta vsem Slovanom pot v Rim, k središču Kristusove cerkve, k katoliški edinosti.

Po vzgledu sv. bratov moramo delati vsi Slovani, predvsem pa vsi katoliški Slovani, da bomo vsi edini ne samo po krvi, ampak tudi po — veri, da bomo vsi verovali in priznali edino, sveto, apostolsko, katoliško cerkev, enega vrhovnega pastirja — rimskega papeža, kot naslednika apostola Petra in kot namestnika našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Po zgledu sv. Cirila in Metoda naj se zbero Slovani v pravi Kristusovi cerkvi, pa bodo našli tudi po tem potu pravo kulturo. V katoliški edinosti sta dala sv. brata Slovanom prve početke kulture, v katoliški edinosti morajo delati Slovani tudi za svojo kulturo, če hočejo napredovati v pravi kulturi duha in srca. Zgodovina jasno kaže, da kultura, prava kultura duha in srca, ki prinaša srečo narodom, tam ne uspeva, kjer ni prave resnice, kjer ni prave cerkve, kjer ni pristnega krščanstva.

Sv. Ciril in Metod sta nam učitelja takozvane cirilometodijske ideje, to je tistega nazora, ki uči, da moramo Slovani — verni Slovani — delati na to, da bo ves naš rod eno po veri in cerkvi in da bo tudi rasel v pravi srčni in duševni kulturi.

In da poživimo v sebi to idejo, da se za njo navdušimo, smo letos poromali katoliški Jugoslovani na Velehrad, kjer so par tednov prej razpravljali katoliški pa tudi pravoslavni učenjaki o cirilometodijski ideji.

Kako sijajno so nas jugoslovanske brate sprejeli Slovaki, Moravci in Čehi, ste morda brali v časopisju. Kdor se je udeležil tega romanja, ga pač ne bo nikoli pozabil. Skoro na vseh večjih kolodvorih čehoslovaške države so nas pozdravljali: zastopniki javnih oblasti, katoliške organizacije,

mlado in staro, posebno mnogo ljudstva v narodnih nošah in pa — kar je neka češka specialiteta — polno raznih in prvovrstnih godb na pihala. V našem listu naj opozorim le na nekoliko misli, ki so se nam nehote porajale ob priliki tega romanja.

Pred vsem smo opazili, da naši čehoslovaški bratje mnogo bolj časte sv. Cirila in Metoda, kakor pa mi Slovenci. Po krasnih cerkvah smo občudovali mnogo altarjev, slik in umetniških kipov sv. Cirila in Metoda. Na Velehrad Čehoslovaki zelo radi romajo častiti sv. apostola; isti čas, ko smo bili tam Jugoslovani, je priromalo na Velehrad več tisoč romarjev od blizu in daleč. Bili so Slovaki od Karpatov, Moravci, Čehi, celo iz nekdanje pruske Šlezije je priromalo večje število naroda. Jugoslovani smo posebno občudovali krasne narodne noše iz raznih krajev Čehoslovaške države. Raznovrstnost in lepota narodnih noš nas je naravnost očarala. Jugoslovanske narodne noše po svoji lepoti daleč zastajajo za čehoslovaškimi. Na Velehradu sta bili dve veliki godbi, vsaka po kakih 60 mož, a vsi godci — sami mladi fantje in moške — so bili v narodnih nošah. Predstavljajte si mladega, korenjaškega fanta tam izpod Karpatov: rdeče ozke hlače nosi, spredaj so vse obšite in vezane s trakovi, na nogah lepe škorne, »nabiksane in nagloncane«, kakor ogledalo, lepo nagobana srajca s širokimi rokavi pri ramah se naravnost blesti, pokriva jo črnorjavkast telovnik, ki je zopet bogato okrašen, na glavi mal klobuček poln »pušclcov« — pa vam »ploza« še vse drugače kakor tržiški hornist pri ognjegasih. To vam je res veselje gledati jih, pa tudi poslušati. Še lepše in še bolj pisane pa so seveda mlade Eevine hčere —! Bil je krasen pogled na to množico raznovrstnih narodnih noš pri procesiji, ko je velikanska godba svirala veličastno himno na čast sv. Cirilu in Metodu in so za njo pele vse te množice.

Češčenje sv. Cirila in Metoda moramo tudi med Slovenci bolj gojiti. To posebno žele sedanji sv. oče papež Pij XI, ki tako pogosto vspodbujajo katoliške Slovane, naj časte svoja apostola in naj ju posebno prosijo za to, da bi izprosila pri Bogu edinost vseh slovanskih rodov v edino pravi cerkvi. Podpirati moramo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki ima namen gojiti cirilometodijsko idejo, pripravljati fla za cerkveno edinost. K temu Apostolstvu moramo pristopati v kolikor mogoče velikem številu, naročati pa moramo tudi njegovo glasilo, časopis »Kraljestvo božje«.

Kar je pri Čehih posebno priznanja vredno, je neka širokogrudnost, ki se zna dvigniti nad omejeno in ozkosrčno strankarstvo, česar pri Slovencih tako pogosto pogrešamo.

Pri nas se največja strankarska omejenost rada ponaša s takozvano »naprednostjo«, ki pa je dejansko neredko največje nazadnjaštvo. Ko smo se Slovenci odpravljali na pot, je neki »napredni« slovenski list našo pot v Prago skušal malo osmešiti z reminiscencami na zgodovinske dogodke iz češke zgodovine. Neredko se med nami smatra za »napredno«, če se smešijo katoliške prireditve, če se agitira proti izobešanju zastav ob priliki katoliških manifestacij, da bi pa kak napreden župan pozdravljaj celo katoliške prireditve, ali celo sprejemal škofo ali romarje, to bi bilo pa v njihovih očeh že gotovo največji greh proti »napredni ideji« —!

Kako drugače postopajo Čehoslovaki! Naše romanje je bilo v smislu naših »naprednjakov« čisto »klerikalno«, saj so nas vodili 4 škofoje, med 315 udeleženci je bilo okrog 80 du-

hovnikov, na železniškem stroju je po vsej poti skozi Čehoslovaško plapolala poleg slovenske, papeževa zastava, a vendar so nas poleg mase naroda pozdravljale tudi čehoslovaške oblasti. Na kolodvorih so vihrale slovenske in hrvaške zastave v pozdrav jugoslovanskim katoliškim romarjem, v Olo-mucu nas je prišel celo na kolodvor pozdravit Olomuški župan in dva višja častnika v imenu čehoslovaške vojske, v Pragi so na magistratu plapolale naše zastave v pozdrav, praški župan dr. Baxa je vse romarje sprejel in pozdravil na praškem magistratu in vse celo prav imenitno pogostil. Mislim, da je odveč povdarjati, da dr. Baxa — praški župan — ni kak »klerikalec«.

Kako drugače je pri nas! Žalibog se neredko med Slovenci največja »naprednost« odlikuje z največjo oskosrčnostjo in omejenostjo, da ne rečem s surovostjo. Z bridkostjo smo se na praškem magistratu spominjali žalostnega in za vse Slovence sramotnega dogoka, ko so pred par leti slovenski naprednjaki sirovo napadli na Bledu katoliške Čehoslovake, ki so prišli med nas — Blato, kamenje in palice — to je bil pozdrav »naprednosti« katoliškim bratom Slovanom! Čehoslovaški naprednjaki so pa izrazite predstavnike katoliške misli sprejemali tako slovesno in kavalirsko —!

Čehoslovaki imajo po svojih mestih krasne, zgodovinsko umetniške cerkve, ki se dajo primerjati z najlepšimi cerkvami na svetu. Veličastna je cerkev na Velehradu, mogočna kakor cerkev sv. Pavla v Rimu; stare in umetniško zanimive so cerkve v Pragi: Tinjaška cerkev, stolnica na Hradčanih, na Višegradu in druge. Povsod smo opazili, da kaže čehoslovaška vlada velik smisel za cerkveno umetnost, ko podpira z znatnimi prispevki cerkev, da vzdržuje te umetnine. Na Hradčanih v Pragi se vse cerkve in vse umetnine popravljajo in prenavljajo na državne stroške. Pa je češka vlada po večini svobodomiselna. V državi se bije oster boj med katoliškim in svobodomiselnim svetovnim nazorom, med sveto stolico v Rimu in čehoslovaško vlado vlada zelo napeto razmerje, a vendar čehoslovaška vlada podpira cerkveno umetnost, popravlja in obnavlja katoliške cerkve. To je pač znak širokogrudnosti, ki se zna dvigniti v interesu naroda nad malenkostne predsodke.

Naj omenjam še to posebnost, ki je zelo značilna: Kadar smo imeli priliko opazovati javno službo božjo, smo videli, da je pela vsa cerkev, ženske in možki, izobraženstvo in priprosto ljudstvo, staro in mlado. Nekaj mogočnega je tako petje, če poje naenkrat množica par tisoč grl zahvalno pesem ali himno na čast sv. Cirila in Metoda, kakor smo slišali peti v cerkvi na Velehradu. Pri nas se ljudje nekako ženirajo peti v cerkvi. Tu bo pač treba, da se uvede navada vsaj pri gotovih prilikah, kakor pri petih litanijah, pri navadnih nedelj-skih mašah, da bo pela vsa cerkev.

Seveda smo zopet opazovali, da smo v nekaterih ozirih Slovenci tudi pred Čehi, a mi posnemamo in hvalimo le to, kar je res dobrega!

Končno naj omenjam še to, da so i Čehi in naši govorniki ponovno izrazili iskreno željo, da bi kmalu prišel čas, ko bodo skupaj poromali na Velehrad tudi Srbi s Slovenci in Hrvati. Molimo in delajmo, da bomo kmalu vsi Slovani eno po krvi in — veri; da bi hodili vsi po stopinjah sv. Cirila in Metoda.

Za dostojno žensko modo.

Glasilo Vatikana »Osservatore Romano« piše v številki z dne 2. junija letos sledeče: »Mnogo bitk se sedaj bije v Italiji: boj za liro, boj za žito, boj za knjigo itd. Ne najmanjši med temi je boj za — modo. V Veroni se je v teh dneh — med katoliškim ženstvom — začelo. Nad 100.000 izvodov prve številke časopisa katoliškega ženstva »Italijanska žena«, ki izhaja vsake 14 dni, se je razposlalo po Italiji. Ta časopis dela propagando, da bi se v vsej Italiji ustvarila organizacija žen v svrhu uvedbe dostojne obleke med ženskim svetom, da bi »moda« odgovarjala katoliškim načelom npravnosti in

gostojnosti. Ta časopis vsebuje kratke članke, opomine in pa priporočila škofov za to delo. Poleg tega so v Veroni napravili razglednice z vzorci dostojne, krščanske mode, izdajajo se tudi plakati, ki naj v ljudstvu bude smisel za dostojnost v obleki. Katoliške dame nameravajo izdajati tudi katoliški modni list, v katerem bi katoliški umetniki nudili vzorce umetniške in dostojne obleke. To delo proti nemoralni modi je sv. oče papež imenoval novo križarsko vojsko. Nekateri so trdili, da bo to delo proti nenravni modi ostalo brez-uspešno. Proti tem ugovorom piše kardinal Maffi, da ne smemo pustiti norosti in greha brez ugovora in brez protiakcije, ker bi bili potem tudi mi sokrivi pohujšanja. Kardinal Maffi piše, da kaže vsakdanja skušnjava, da z napredkom športa in telovadbe izginja vedno več — obleke, kar se opravičuje le s praznimi izgovori. Dolžnost cerkve je, upreti se temu nemoralnemu zlu. »Kaj pa vendar zahtevamo?« piše isti kardinal. »Par centimetrov blaga več na obleki. In tega nočejo? Če Kristus a manj cenijo kot mal kos blaga, potem naj nadaljujejo svoj šport, toda oni ne vedo, kdo je Kristus in niso njega vredni. Dоследno naj potem tudi ostanejo izven cerkve.«

Lani smo na cerkvena vrata izobesili škofijsko navodilo glede ženske obleke v cerkvi in pri prejemanju sv. obhajila. Žalostno je, da nimajo nekatere žene in dekleta nikakega umevanja za svojo čast in za svetost cerkve in prihajajo še vedno nekatere v cerkev oblečene tako, kakor se ne spodobi za dostojno ženo, še manj pa za svetost kraja in Zakramenta. Ali hočejo res nekatere izsiliti, da jim bomo morali pred vso župnijo odrekati Zakramente?! Ali jim — kakor delajo v Italiji — pred vso javnostjo zabranjevali dostop v cerkev. Naj vendar zmaga smisel za dostojnost!

Ob pričetku šole.

Naše šole bodo zopet odprle svoja vrata in sprejele v svoje okrilje našo mladino. Ob tej priliki si dovoljujemo starše in gospodarje opozoriti na nekatere stvari.

Starši in gospodarji mladine se morajo zavedati, da so odgovorni za njimi izročeno mladino. Večina one mladine, ki zaide na napačna pota, se izgubi po krivdi staršev, mojstrov, gospodarjev, ki zanemarjajo svoje dolžnosti do otrok.

Naj predvsem opozorimo starše in gospodarje iz sv. Ane in Doline, da mladino pošiljajo v šolo in tudi k nedeljski službi božji. Dobro poznamo težave kmetskega stanu, vendar pa je gotovo, da je človek več kot vse premoženje. Nekateri otroci cele mesece ne pridejo v cerkev in se vedno izgovarjajo, da morajo ob nedeljah pasti ovce ali govedo. Mislimo, da se pri dobri volji da pašnje ob nedeljah dopoldan tako urediti, da eden pase do 8. ure in potem pa drugi in tako gredo lahko eni k 6. drugi pa k 10. sv. maši in se pri paši vrste. Če pa že to ni nikakor mogoče, naj se družina vrsti, da bo vsako nedeljo pasel drugi in da ostali morejo k sv. maši.

Vse starše opozarjamo na dnevno zavetišče na Skali. Delavski otroci naj ob prostem času ne letajo po trgu brez nadzorstva, vse pošiljajte na »Skalo«, kjer morejo dobiti opoldan tudi gorko in tečno kosilo. Otroci predilniških delavcev dobe kosilo brezplačno, drugi proti mali odškodnini. Tudi okoliški otroci, ki čez poldan ostanejo v Tržiču, naj čez poldan pridejo v zavod, da dobe tam hrano in da ostanejo pod nadzorstvom.

Služba božja za mladino se bo vršila kakor lani: za osnovno šolo ob 8. uri, vse nedelje razen prvo nedeljo v mesecu, ko ima osnovna šola sv. mašo ob 10.; meščanska šola ima drugače sv. mašo ob 10., le prvo nedeljo v mesecu ob 8., ker ima takrat mesečno sv. obhajilo.

Starše prav lepo prosimo, da otroke pravočasno pošiljajo k sv. maši, da ne bodo zamujali službe božje! Naj otrok nihče ne jemlje v klopi! Pred sv. mašo ali pred litanijami ni mladini dovoljeno hoditi na pokopališče, ker se tam zagleda in zamudi. Prosimo, da mladino pošiljate tudi k popoldanskim

službi božji in pa mesečno k sv. zakramentom. Vsak otrok naj ima mašno knjižico! Če je starši ne morejo kupiti, jo dobe brezplačno v župni pisarni.

Starše in mojstre vaejncev iz obrtne šole prosimo, da pazijo, da vajenci ne bodo hodili na kor ali na stopnice, ki vodijo na kor, ker se tam nespodobno obnašajo, posebno prosimo, da jih svarite pred onim grdīm postajanjem pred cerkvijo med službo božjo. Lansko leto so v tem oziru mojstri hvalevredno nastopili, prosimo, da tudi letos skrbe v tem oziru za obrtniški naraščaj.

Oznanila za s ptember.

1. Sv. Egidij, ob 9. sv. maša pri sv. Ani.

2. Prvi petek v mesecu, ob 6. sv. maša z blagoslovom.

4. 13. ned. po Binkoštih, prva nedelja v mesecu, pred šesto sv. mašo skupno obhajilo moških. — Angelska nedelja, ob 10. sv. maša pri sv. Jožefu. Pop. ob 2. ura molitve in pete litanije presv. Srca Jezusovega.

8. Marijino rojstvo ali Mali Šmaren, nezapovedan praznik, ob 6. in 10. sv. maša z blagoslovom, pop. ob 2.30 pete litanije M. B.

11. 14. ned. po Binkoštih, služba božja po navadi.

12. Ime Marijino. Danes in vso osmimo se morejo prejeti popolni odpustki, ki se lahko naklonijo tudi dušam v vičaj. Pogoji so: prejem sv. zakramentov, navzočnost pri sv. maši, molitev v papežev namen.

21. Sv. Matevž, ap., kvaterna sredi, meso je dovoljeno uživati, ob 6. farna sv. maša, nasititi se sme le enkrat na dan.

23. Kvaterni petek, strogi post.

24. Kvaterna sobota, meso je dovoljeno uživati, le enkrat nasititi se dovoljeno.

25. 16. ned. po Binkoštih, kvaterna nedelja, pop. ob 2. križev pot in litanije.

27. Sv. Kozma in Damijan.

29. Sv. Mihael nadangel, ob 6. farna sv. maša.

Dekliška Marijina družba, shod v nedeljo 11. septembra, skupno obhajilo 25. septembra, ura molitve 18. septembra od pol 2. do 2.

Dekliški Marijini družbi je prepustil gospod Luka Kurnik svojo mizarško delavnico ob mostu sv. Janeza Nep., ki jo priredi Dekliška Marijina družba v družbeno dvorano. Tam se bodo vršili dekliški večeri, pevske vaje družbe, zasebni shodi in pa shodi dekliškega vrtea. Ob nedeljah bodo oddaljena dekleta tam lahko čakala na večernice. Tako bo ustrezno dolgoletni želji članic po lastnem prostoru, kjer bodo popolnoma same zase. Gospodu Luki Kurniku pa iskrena hvala za prijaznost. V dvorano je družba že spravila svoj inventar. Lokal je prav prijeten.

Fantovska Marijina družba, shod 11. septembra.

Zenska Marijina družba, shod 18. septembra.

III. red, shod 4. septembra.

Mesečna šolska spoved za dečke osnovne šole v soboto 17. sept., za deklice osnovne šole v soboto 24. sept. in prihodnjo nedeljo skupno sv. obhajilo. Meščanska šola ima spoved v soboto 3. sept. in prihodnjo nedeljo skupno sv. obhajilo.

Šolska sv. maša začetkom šole bo za meščansko šolo v ponedeljek 5. sept. ob 8. uri zjutraj.

Razno.

Katoliški dan v Trziču v nedeljo 7. avgusta se nam je prav sijajno obnesel. Takega obiska in poteka nismo pričakovali. Ker je kranjska dekanija zelo razsežna in so zveze z onim delom dekanije, ki je okrog Cerkele, nepripravne, je bil katoliški dan namenjen pred vsem le za tržiško okolico. Isti dan se je podrobna manifestacija katoliške misli vršila tudi v Šmartnu pri Kranju, prihodnjo nedeljo pa v Preski, kamor je imel spodnji del dekanije mnogo bližje kot v Trzič. Kljub te-

mu pa je bila udeležba naravnost ogromna, saj je bil med sv. mašo pred sv. Andrejem in med govori ves trg okrog cerkve doli do hotela Lončar pol udeležencev.

Vsa prireditve se je vršila po programu v svrhu poglabitve cirilmetodijske ideje in požitve katoliškega mišljenja in življenja. Vsak Trzičan je na svoja uševa lahko slišal in videl, da pri vsej prireditvi ni bilo besedice o kaki strankarski politiki. Kot kronist mora Cerkvni Glasnik ugotoviti, da je katoliški dan ogromna večina tržiških župljanov pravilno umevala in se ga tudi častno udeležila. Pribiti pa moramo, da je gotov del zopet pokazal svoje malenkostno in protikatoliško mišljenje. Kr se v svojem delovanju ne morejo otrestiti strankarske omejenosti, ocenjujejo vsako, še tako strogo versko prireditve, le s strankarskega stališča in vidijo povsod le strankarsko politiko. Tako so nekateri agitirali ob priliki katoliškega dne med meščani, naj ne izobesijo zastav. V Jutro so poslali lažnjiv dopis, kjer vso prireditve smešijo in pišejo, da se je »klaverno obnesla«. Seveda s tem smešijo sami sebe, ko je vsak videl na lastne oči, da tako velike manifestacije še ni zlepa videl Trzič.

Da je vsa prireditve izpadla tako častno, se moramo pred vsem zahvaliti vsem katoliškim organizacijam — cerkvenim in kulturnim. Zahvaljujemo se posestnikom, ki so okrasili svoje hiše z zastavami v tako častnem številu, zahvaljujemo se še posebej zastopstvu tržiške požarne brambe, ki se je udeležilo sv. maše in tabora na trgu in vsem, ki so kakor koli sodelovali pri lepi prireditvi.

Umrla je Marjeta Zavodnik roj. Klapšič, posestnica, vdova, v Žužemberku št. 3 dne 7. junija 1927. O njeni smrti smo bili obveščeni šele zadnji čas. Pokojnica je dne 1. avgusta 1916 darovala župni cerkvi v Trziču svojo hišo v Trziču št. 58. Za pokojno dobrotnico bo v soboto*3. septembra peta sv. maša z libero.

Kapelica na Koicah je že pod streho. Že sedaj se vidi, da bo prav lična. Kar se tiče pisave Kofce ali Kovce smo dobili od merodajne strani pojasnilo, da je vendar pravilno Kofce, ne pa Kovce.

Sacco in Vanzetti. V Ameriki*sta bila pred 7 leti obsojena na smrt dva anarhista imenom Sacco in Vanzetti, ker sta bila obdolžena roparskega umora. Usmrtitev se iz neznanih razlogov do sedaj ni izvršila in zadnje čase se je ameriška justica odločila, da izvrši usmrtitev teh obsojencev. Zgodilo se je že neredko, da so bili nedolžni obsojeni in celo v smrt, možno je tudi v tem slučaju, da sta obsojena po nedolžnem; prav je tudi, da se svet poteguje za oprostitev nedolžnih, ali takih, katerim krivda ni prav jasno dokazana. Sicer mislimo, da tudi ameriški sodniki ne obsojajo ljudi kar tako tja v en dan na smrt in da so morali za to obsodbo imeti gotovo tehtne razloge, vendar pa, če ni hudodelstvo jasno dokazano, obsodba ni pravična. Toda v to vprašanje se mi ne vtikamo, ker ga tudi nepoučeni svet ne more rešiti. Opozarjamo pa ob tej priliki na neko drugo zanimivo stran te afere. Vse svobodomiselno in posebno socialistično in komunistično časopisje se z vso vnemo poteguje za ti dve nesrečni žrtvi ameriške justice. Čudno! V Mehiki pa socialistično-komunistična vlada strelja kar cele mase nedolžnih ljudi, pa naše svobodomiselno, socialistično in komunistično časopisje ne najde besedice obsodbe teh grozodejstev, nasprotno — zdi se, da jih celo odobrava! Ali je to človekoljubje?! V protest proti obsodbi in izvršitvi obsodbe Sacca in Vanzettija se prirejajo velikanske demonstracije, organizirajo se mnogoštevilni bombni atentati, pri katerih je bilo usmrčenih več nedolžnih ljudi. S krvjo in pobijanjem se hoče izsiliti oprostitev dveh obsojencev! Tisoče in tisoče nedolžnih so pomorili boljševiski na Ruskem, celo nedorasle otroke; ali je kak socialist ali komunist protestiral proti tem zvermskim morijam?! Razne protiverske in protikatoliške struje silno vpijejo o »človekoljubju« in »svobodi« ter obsojajo »terorizem«, če se kakemu njih prištašu skrivi le las na glavi, če pa sami izvršujejo največja nasilja, če pobijajo mase nedolžnih, je pa to najbrž v njih očeh »človekoljubje« ali pa morda celo »zaslužno delo«!?

Sledeče mašne knjige lahko oskrbi župni urad: Molitvenik »Pri Jezusu« Din 9.—; mala izdaja tega molitvenika — vezana — »Molitve za šolsko mladino« Din 4.50; »Večno življenje« in »Večno molitev«. Kdor bi želel imeti kak tak molitvenik, mu ga župni urad radevolje preskrbi.

Ženine in neveste opozarjamo, da je v župni pisarni za nje izpraševanje ob torkih ob 5. pop. Vsak ženin ali nevesta, ki se želi poročiti, naj se isti dan in uro zgleda v župnišču.

Srebrnine za kelih na Kofcah sta darovali gđc. F. P. in ga. Fr. Pogačar. Hvala!

K. P.

Pildče s Trsata.

7. Domišljava žvav. Tud druje romarce so pogruntale, de lahonče niso pristne. Vse so znal slovenšč govarite, samo potumpel so se.

Med njim je biv aden prov ajngepildet na zvat cvikar, kse moj na noso če pa sem guncov. Oh deleč je stavu jen naše punce feksirov. Kar se ana ugvasi: Ježeš, kva pa ta domišljava žvav tle deva! Jest jo na morem vidte. Prekvat joj hiter polakerov in druj kupe! Ni imu neč cajta uprašate: »Come, non capisco.« Za nmo je bo pa anga smeha. Rajtam, de ga še dons rdečica polije, če s nazaj spomne.

8. Fra Fascia. (Med fašiste.) Tačele flavze so cev cajt med vožnjo uganjale. Al še belj kroftne so se perrajmale, kjeh pa na smem povedat. Preh k biv kdo mislu, so se pokazale luče z Opatije jen Voloske. Morje, morje, je vse upivo. Preden smo se dober zavedle, je začev vlak počase vozite — bli smo na Reke. Skorej usačmo je srce začevo mav hiterše bite jen uprašale smo se, kaj bo zej! Počaso so se vozov ohpirale, neč kej korajžen niso romarje ven lezle, vsak je an parkat okolsebe pogledov preden je stopu na peron. Tode zastoj smo se bole. Use je bo u najlepš vorenže. Signor Carlo je s sojme komplimente jen fašistovščem pozdravljanjam to pravo pogruntov, toko de so ble črnosrajčarje koker ovčice. Dal so nam anga komisarja kje pred nam hodu, koker angel Rafael. Okol nas sej pa usuvo an tucat karabinjerjov, k so nas vodile koker angele varhe po to narlevšeh gashah k so u mesto. Drlavbal so nam tud prenočit na Reke. Ani so se, ker so bli zvo zmartran te gnade poslužile, to druj smo pa le trohtal, koko bomo pršle čez most u Jugoslavijo. Vse drgač smo zasople na ta drujmo kraj mostu. Ženišče so spet njeh jeziče najdle, de so žlebedrale koker gvastovce, tok dej bo kar gemitleh.

Počas smo začel štenže pobirat, zmirej bližje smo ble per Matere božje. Vse je štenže števo. Ani so jeh naštel 240, druj tristo jen še več, toko dej bva to prava babilonska zmešnjava. Jest se držim cifre 424, ker sta telk štenž naštele Jerišova Micka jen Reškova Vikca. Tema vrjamem, zato k imata brilhtne gvale, zraven sta pa dobre rajtaree.

9. Čem bit kavalir. Zmatran smo pršle na vrh. Ausziht je bva nebešk lepa. Na morje dole so se bliskal rdeč žarč svečnikov jen na barkah. Pod nam pa povhen električnih žarenc ob jadransčem obrežjo. Desgljih je bo telk lpote je na zadnje le natura soj počitek pogervova. Pocepale smo na tva, čer smo vedle jen znale. Po cerkle, po kloštro, pod frej nebesam, povsod je bo dobro. Ani so se skobacal u an prazen štant. Al komej so se u montelne zavil, je že pervomastu gazda štanta, jen jem jerperže aufkindov. Pogovarjale so ga, de mo na bodo štanta pojedle, al je bo vse koker b bof u zid metov. Šele k so mo začel obljubvate, de bdo druj dan ves štant pokpilč, sej udav jen gnadlu reku: »Čem biti kavalir!«

10. Pri Majki Božji: Desgljih smo bli dokaj zaspane, smo le na vse zgodje hitel Marijo pozravljat. Na bom popisovoy koko j bo lpo, to vsak po soje u srco občute. Tržčan ta velč foksenmoharje, so pa tud pobožne. Po tri ure jen še delj so se z Marijo pogovarjale jen je soje perteženže tožile. Višek use pobožnoste je biva pa poroka. Prov to prava ofcet! Frdamenšč je bo lpo. Marskera punca je zdihnuva, oh če b bo per moj toko — — pa kmavo!

Franc Pokorn:

Tržiški dušni pastirji.

Ker je imela cerkev 2 keliha, je to svedok, da se je večkrat v njej maševalo. Da bi pa Tržičani imeli ondi bolj redno sv. mašo, je v njej ustanovil domačin Andrej Ahačič svojemu patronu v čast dne 3. maja 1687. beneficij z glavnico 1850 gld. za sv. maše in duhovnik, ki jih opravlja, pomaga župniku tudi pri spovedovanju. Kdo je bil ta mož? Bil je Tržičan, roj. leta 1614. (po drugih iz Križev pri Tržiču), v mašnika posvečen pa l. 1639. na naslov marenberškega samostana in dne 15. dec. je že kaplanoval v Šentjurju nad Kranjem, l. (1641.—42.) v Moravčah, odkoder se dne 12. aprila 1642. preseli v Križe pri Tržiču za župnega upravitelja, kjer so ga dne 6. marca 1643. vmestili župnim vikarjem. Tega leta je pobiral mile darove za pogoreli veliki oltar v župni cerkvi. Iz Križev se meseca avg. l. 1650. preseli v Zasip za vikarja, kjer je pa le do jeseni 1651. pastiroval. Odšel je za župnega vikarja v Preddvor, kjer je služboval do l. 1673.⁶⁵ Imel je 15 starov pšenice, 15 starov ovsu, 15 starov ajde dohodkov in štolu. Pasel je 3015 duš. Na Srednji Beli je l. 1667. napravil oltar Matere Božje. Odtam je prišel za župnega vikarja v Podbrezje (1674.—80.). Odtod pa se je, občutivši že težo let, podal v pokoj v Tržič, kjer je prav spokorno in pobožno živel, da bi tako zadostil za mlada leta, v katerih je bolj lahkomišljeno, ne prav zgledno živel. Umrl je dne 13. dec. l. 1689. in bil položen k večnemu počitku v cerkvi sv. Andreja⁶⁶ pri vходу (ad valvas). Bil je ud bratovščine sv. Mihaela v Mengšu od njene ustanovitve 1667. do svoje smrti in njen dobrotnik. Tudi v kranjski rožni-venski cerkvi je 16. okt. l. 1687. ustanovil mašni beneficij. Z dobrimi deli in pobožnimi ustanovami je hotel zadostiti za mladostne pogreške svoje, pomneč besede sv. pisma, da miloščina pokrije število grehov.

Duhovniki njegovega beneficija v Tržiču so bili sledeči:

Mgr. Frančišek Ignacij Polak,⁶⁷ prvi beneficijat, prvi, ki je imel svoje namestnike v Tržiču, tamošnje duhovnike, da so mu opravljali beneficijatske maše v l. (1690.—1714.), ker sam je župnikoval v ziljski dolini (Gailtal) na Koroškem. Bil je rodom Tržičan.

Gregor Šenk (Schenk), vicebeneficiat, omenjen že leta 1693. do svoje smrti dne 12. okt. (pokopan) l. 1703. Poprej od 4. maja 1690. do aprila 1693. je kaplanoval v Križah pri Tržiču.

Frančišek Jožef Muzoll, vicebeneficiat sv. Andreja v Tržiču l. (1703.—05.).

Matevž Zorman,⁶⁸ vicebeneficiat od l. 1705. do svoje smrti (pokopan) dne 18. febr. l. 1709. Poprej je bil kaplan tržiški.

Jožef Dornik, vicebeneficiat od meseca marca 1709. do l. 1711. Poprej je bil tržiški kaplan od sv. Petra 1706. do sv. Jakoba l. 1709. in zopet od adventa 1711. do sv. Petra l. 1714., ko je postal pravi beneficijatski, ktero službo je opravljal do svoje smrti dne 6. jan. l. 1720. Bil je ud mengeške bratovščine sv. Mihaela. L. 1713. je od meseca maja do sept. hodil pomagat tudi v Križe pri Tržiču. Bil je domačin.

Nikolaj Polc, substitut beneficiata v l. (1711.—17.). Poprej od sv. Petra 1710. do novega leta 1711. je kaplanoval v Tržiču. Bil je domačin in je l. 1736. še živel tu in pomagal v dušnem pastirstvu.

Tomaž Kalčič,⁶⁹ vicebeneficiat l. (1717.—20.), potem prvi beneficijatski do svoje smrti dne 24. aprila l. 1729. Bil je domačin roj. l. 1682.

⁶⁵ Glej kapl. spredaj!

⁶⁶ Škof. arhiv: Vizi. zapisnik 1652. in 1669.

⁶⁷ Glej Cerkevni Glasnik št. 17 str. 71 — Eden izmed dveh neznanih duhovnov je Ahačič, drugi pa beneficijatski Matevž Demšar.

⁶⁸ Glej spredaj Lambergovce beneficiate!

⁶⁹ Išči ga spredaj med kaplani!